53e jaar. — Nr 18. — EERSTE BLAD. — Zaterdag, 10 Februari 1906.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week : 6 fr. per jaar.
Twee - - 5 -
Een - - 4 -

Een blad afzonderlijk 10 centiemen.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad, 1 frank den drukregel.

TONGEREN, DEN 10 FEBRUARI 1906

Benoeming van den AARTSBISSCHOP VAN MECHELEN.

Mgr. Mercier, eere-kanunnik van het kapittel van Mechelen, voorzitter-stichter van het philosophisch instituut van Leuven, lid der Koninklijke Akademie van België is door Z. H. Paus Pius X aartsbisschop van Mechelen benoemd.

Z. D. Hoogw. Mgr. Mercier werd in 1851 geboren te Braine l'Alleud en priester gewijd in den ouderdom van 22 jaar.

Hij werd eerst professor benoemd in het Seminarie van Mechelen, dan voorzitter van het hooger Instituut van Wijsbegeerte, volgens den H. Thomas, te Leuven. Hij is levens stichter en Voorzitter van het Seminarie van Leo XIII.

Hij werd door Z. H. Paus Leo XIII huisprelaat benoemd.

Mgr. Mercier is schrijver van vele philosophische werken van groote waarde en stichter van de *Revue Neo scolastique*.

Mgr. Mercier bevond zich bij zijne familie te Braine-l'Alleud, toen 't nieuws zijner benoeming tot aartsbisschop toekwam.

VAN ALLES WAT.

OPROEP TOT DE CATHOLIEKEN. — Op het oogenblik dat het jaar 1906 een aanvang neemt acht de Bond van catholieke en grondwettelijke vereenigingen het zich een plicht, de aandacht van alle, aan het land en zijne instellingen gehechte, goede burgers te trekken op het gewicht der in den aanstaanden kiesstrijd betrokken belangen.

Groote pogingen worden aangewend om de drie linkerzijden in eene gezamenlijke actie te coaliseeren.

De catholieken hebben niets te vreezen van de coalitie, indien het land er den waren aard van onderscheidt.

Het is klaarblijkelijk inderdaad dat de liberalen, om zich de hulp van radicalen en socialisten te verzekeren, tot alle vergelijken bereid zijn en zij hun reeds, door beteekenisvolle verklaringen, stellige panden gegeven hebben.

De aan radicalen en socialisten gedane toegevingen dragen over vier punten : onderwijshervormingen ten doel hebbend een onverbiddelijken oorlog aan de vrije scholen van allen graad ; intrekking van de hun verleende karige toelagen en schoolaannemingen ; onzijdigheid van 't officieel onderwijs, noodzakelijk onvattende vijandschap aan het catholieke geloof, dit in strijd met de wenschen van gemeenten en huisvaders ; voordelen van allen aard aan dit onderwijs verstrekt, derwijze dat het eene bevoorrechte plaats verovere.

Militaire hervormingen, bestaande in : algemeene dienstplicht, afschaffing van 't vrijwilligerschap en, tengevolge daarvan, 't zij eene vermindering van dienst-tijd van aard om het lot des legers in gevaar te stellen, 't zij eene aanzienlijke verhooging der oorlogsbegrooting ; en ten slotte, afschaffing van de vergoeding der milicianen, die alle jaren aan de arbeiders-familiën 14 millioen verschaft.

Kieshervormingen, ten doel hebbend het zuiver algemeen stemrecht in alle graden in te voeren, ten einde in het land eene voortdurende beweging uit te lokken en in talrijke streken en gemeenten zekere klassen en zekere belangen op te offeren, instee van meer en meer de eensgezinde ontwikkeling en werking van al de standen en al de belangen der natie te bevorderen.

Financieele hervormingen zich samenvattend in de klimmende vermogensbelasting en in de verhooging der successierechten met het doel, de burgers te verarmen de ontwikkeling van den ondernemingsgeest en de vlucht van handel en nijverheid tegen te werken, en aan den Staat voldoende hulpmiddelen te verschaffen om zijne overheersching loodz vaar op de bevolking te doen drukken.

Bovenstaande hervormingen zijn slechts een begin. De socialisten aanvaarden ze als eene gedeeltelijke verwezenlijking van hun program. Maar zij zien daarom niet af van het overige en door aldus de hand te leenen aan hunne doeleinden, staat de liberale partij hun de leiding der coalitie af, en versterkt hun vertrouwen in de verwezenlijking van hun anti-sociaal plan. Men heeft het overigens aan de liberalen voorzegd : zij zullen de roode vlag volgen of niets zijn. Welnu, de roode vlag leidt « tot collectieve eigening van den grond en van de voortbrengingswerktuigen », zooals M. Bertrand het herinnerd heeft in eene brochuur van gisteren, 't is te zeggen tot inpalming van alle eigendommen ten voordeele van den Staat.

Wij doen dus een beroep op het heele land om de zegepraal der verbonden linkerzijden onmogelijk te maken. Verschil van meening is onlangs ontstaan in den schoot der catholieke partij over vraagpunten, vreemd aan haren oorsprong. Alles laat verhopen dat loyaal afgeteekende, wederzijdsche toegevingen er een einde aan zullen stellen. Maar wat er desaangaande van zij, boven die vraagpunten staat de catholieke zaak, die onafscheidbaar is van de belangen der natie.

Wij vragen aan al onze vrienden, zich te vereenigen voor de verdediging dezer zaak en dezer belangen, de oogen gericht op het vaandel, reeds door zooveel zegepralen beroemd. Wij vragen hun, te vergeten, wat toevallig hen verdeelde, om nog eenkel te denken aan wat hen bestendig bijeenbracht en den veldtocht in te richten op al de punten van het grondgebied onder den kreet : Voor God en Vaderland !

De voorzitter : Ch. Woeste, staatsminister.

De ondervoorzitters ; Th. Léger, senator ; A. Ryckmans, voorzitter der Conservatieve Vereeniging van Antwerpen.

De secretarissen : L. Goosemans ; L. Joly.

De secretarissen der afdeeling van arrondiersvereenigingen : Arth. Legrand ; H. Lahaye.

De schatbewaarder : baron de Bethune, volksvertegenwoordiger.

* * *

WATERHEN TEGENHOUDT. — Eenigedagen geleden, te Namen — zegt de *Ami de l'Ordre* wilden socialistische vrijdenkers, 't is te zeggen aangesloten bij de Vrijdenkerij, sukkursaal der Vrijmetselarij, zich meester maken van 't lijk van eenen werkman, om hem burgerlijk te doen begraven, alhoewel de zieke, voorafgaand te sterven, door eenen priester was bijgestaan.

— Indien wij geen schandaal maken, zegde een dezer godsdiensthaters, 't is omdat de kiezingen aanstaande zijn. Dat zou een slechten indruk maken op de kiezers die aan den godsdienst geheel zijn.

Kiezers, overweegt die woorden.

De veiligheid der huizen.

In « Architectura » is opgenomen een artikel over deursloten.

De gebruikelijke hedendaagsche deursloten hebben vele fouten en zijn zonder sleutel te openen, indien zij niet — na het dichttrekken der deur — op het zoogenaamde nachtslot gedaan zijn.

Men zou daarom vóór alles moeten eischen dat de deur door het dichttrekken op het nachtslot gedaan wordt.

Vervolgens dient het slot zoo vervaardigd te zijn, dat het niet door middel van loopers open te steken is.

Daarvoor is in de eerste plaats noodig, dat de insnijdingen van den sleutel inderdaad overeenkomen met het werk van het slot, terwijl het bovendien noodzakelijk is dat de sleutel van scheeve inkervingen voorzien wordt, om namaken te voorkomen. Bij in den handel voorkomende sloten, schijnen de sleutels tamelijk ingewikkeld gevormd, terwijl het werk in het slot zeer eenvoudig is, en niet overeenkomt met de sleutels, zoodat een looper den sleutel vervangen kan.

Het is evenwel niet voldoende dat men een goed slot aanbrengt, ook de bevestiging moet voldoen te zijn.

Deze laat zeer dikwijls zeer veel te wenschen.

In den regel wordt het slot met vier houtschroeven op de deur bevestigd ; het is dan zeer gemakkelijk de deur te forceeren of men kan met behulp eener handboor de schroefbevestiging in eenige minuten afboren.

Opdat het slot goed bevestigd kan worden, behoort het te bestaan uit drie in plaats van twee hoofdbestanddeelen zooals gewoonlijk het geval is.

Deze hoofdbestanddeelen zijn het eigenlijke slot, een schotelhouder in het kozijn, en een van ter zijde in de deur in te laten inbraakwerende schildplaat, waarachter het slot, door het hout heen, bevestigd is.

De bevestiging van den schotelhouder, zoowel als die van de schildplaat, moet zeer kloek zijn, zoodat de deur niet met een gewoon breekijzer open te breken is.

Het is zeer zeker aan te bevelen dat door de bouwkundigen meer opmerkzaamheid aan de hoedanigheid en bevestiging der voordeursloten geschonken wordt.

Bij den tegenwoordigen stand der techniek, kan men zeer goed sloten vervaardigen welke aan alle eischen voldoen, mits ook slechts gelet wordt op bovenbeschrevene schikking met een schild, zonder hetwelk het beste slot in zijn geheel door den inbreker onschadelijk gemaakt zou kunnen worden.

Het koudste land.

De koudste streek in de wereld is, volgens de « Nature » (een Fransch tijdschrift) hoogst waarschijnlijk Verkhoiansk, in 't noorden van Rusland, waar de thermometer daalt tot 68 graden beneden nul, waar de gemiddelde temperatuur der maand Januari 45 graden is.

We zouden meenen, dat het land met zul : een klimaat volstrekt zonder bewoners zou zijn. Dit is evenwel in geenen deele het geval. Die streek bevat omtrent 10,500 inwoners, die tot twee verschillende, hoewel verwante rassen behooren M. Sergius Kavalik deelt de volgende belangrijke bijzonderheden aangaande die streek in een aardrijkskundig blad mee :

In een groot gedeelte des lands wordt de koude slechts weinig gevoeld, van ige de sterke droogte en afwezigheid van wind. Slechts in het oostelijk gedeelte hebben harde stormen plaats, en die zijn vreeselijk.

De zomer is in eenige opzichten zonderling. In de maand Mei is het niets ongewoons als men de temperatuur 30 graden in de schaduw ziet, terwijl het des nachts vriest. In de laat-te helft van dit getijde is de regen zoo overvloedig en gaat dikwijls vergezeld van overstroomidgen, die groote vlakten lands onder water zetten. De plantengroei is zeer gering. Men ziet er bijna in 't geheel geen boomen ; er zijn niets dan vlakten.

Behalve door den handel in bont en door de visscherij, vindt de bevolking haar bestaan in het aankweeken van vee, voornamelijk koeiën en rendieren. Er zijn zoowat acht koeiën noodig tot het onderhoud van een gezin ; vier worden er in den zomer en twee in den winter gemolken. In den winter leeft het vee van hooi ; indien de koude niet te streng is, gaan ze van tijd tot tijd buiten, doch men neemt de voorzorg de uiers met doeken te omwinden. Melk is het voornaamste voedsel ; ook eet men hazen, die er in overvloed gevonden worden. De huizen zijn van hout, gedekt met klei en bevatten slechts een kamer, waar mensch en vee samen wonen.

Zoo gaat het altijd !

Fromageot, de socialistische volksvertegenwoordiger, zit in zijn werkkabinet. 't Is er alles prachtig : hooge mahoniehouten bibliotheek met rijk ingebonden boeken, eene breede schrijftafel met zilveren schrijftoestel, in den hoek een bronzon meesterstuk « De Overvloed ». Eene behagelijke warmte komt u tegen. Op den vloer een mollig Perzisch tapijt...

Er wordt geklopt en een lakei komt binnen.

— Een arme drommel wil u spreken, Mijnheer.

— Laat hem binnen komen, zegt Fromageot en inwendig : gewis, een kiezer !

Een groote magere kerel treedt binnen, zijne lietsche oogen en holle wangen schijnen eenen langen vasten te verraden. Verwonderd ziet hij rond naar al die pracht...

Fromageot duidt hem vriendelijk lachend n'een stoel aan.

— Mijnheer, begint de man, ik heb u dikwijls hooren verklaren dat gij een waren vriend des volks zijt en daarom durf ik tot u komen. Ik heb eene vrouw en zes kinderen. Ik ben aardewerker van beroep, maar zit al vier weken zonder werk. In de fabrieken wordt ik niet aanvaard, zij zijn volzet en 't werk is maar slap... En mijne vrouw en kinderen vragen brood... De huisbaas wil ons op straat zetten... Daarom heb ik mij verstout om u om wat onderstand te verzoeken, vermits gij...

— Maar vriend, onderbreekt Fromageot, gij vraagt mij eene aalmoes.

— Helaas, ja, zucht de werker.

— Maar dat is strijdig met onze beginselen, gij weet wel dat wij, socialisten, de aalmoes haten ; de aalmoes, die den gever hoovaardig en als heerscher maakt, die den ontvanger vernedert, verlaagt en hem zijne minderheid bloedig doet gevoelen... Neen, wij willen niet van de aalmoes hooren, teeken van onderdrukking. Wij willen de rechtveerdigheid van den werkman ! Gij werkt niet, vriend ? Maar gij hebt recht op werk, de Staat moest het u geven. Uw eigenaar dreigt u ? In de toekomst zullen er geene meer zijn ? Uwe kinderen brengen u last bij ? Troost u, als wij meester zijn, zal de Staat ze opvoeden ! Moed, vriend, hoop, eischt rechtvaardigheid, maar vraagt nooit eene aalmoes ! En inwendig murmelt hij : « die stomme ezels verstaan dan niet, dat wij, volgens 't gezegde van onzen Duitschen Meester Bebel, de wonde altijd bloedend moeten openhouden ».

De werkman staat daar verwonderd : hij beziet aandachtig dien schoonen spreker, die geenen cent voor hem over heeft, en hij verstaat dat er hier niets los te maken is.

Fromageot belt zijnen knecht die den armen hongerlijder vriendelijk naar de deur brengt.

— Als wij eens meester zullen zijn, marmelt de arme man, maar daarentegen zijn wij allen gestorven van honger.

Mismoedig, verontweerdigd, slentert hij langs den breeden helverlichten boulevard. Dan komt hij uit in enge morsige straatjes. Eenskraps hoort hij het klokje zijner parochiekerk, die hij niet meerlingetreden is, sedert hij de socialistische vergaderingen bijwoonde.

Als een hiksem schiet hem een gedacht door 't hoofd « de gezellen willen mij niet helpen, als ik eens naar den pastoor ging ! »

Zoo gezegd, zoo gedaan.

Onderweg heeft hij den tijd om te peinzen : De katholieken geven veel aan de arme menschen ; zij hebben hun Vincentius genootschap en alle andere soorten van goede werken. En de socialisten... zéro !

Ja, declameren tegen aalmoezen... En zeggen dat dit wel moeilijk is, als men automobiel kan rijden, gelijk van Van der Velde, millionnair is, gelijk Defuisseaux, om ons te vertegenwoordigen, trekken zij 4000 fr. en wat zien wij, arme zwoeger, daarvan ? geen duit...

Hij belt bij den pastoor.

Hier is alles eenvoudig, proper, geen luxe gelijk bij Fromageot...

En als hij uitging had hij op zak wat geld.

De pastoor heeft niet veel en er komen zoovele arme menschen !... Maar toch zal hij van honger niet omkomen : onder den arm draagt hij een groot brood.

Dan, de pastoor heeft beloofd rond te loopen om hem werk te bezorgen, en hij heeft goede hoop.

Moet ik u nu zeggen, om te sluiten, dat die werkman nu klaar ziet en geen socialist meer is.

D. ISBEN.

KLOEKMOEDIGHEID.

De Heilige Bisschop Polycarpus was ter dood veroordeeld. De rechters zouden hem gaarne de vrijheid geschonken hebben ; daarom zegden zij hem : « welk kwaad is er in gelegen, te slachtofferen aan de Goden, om u alzoo het leven te redden ? »

Neen, neen, ik zal niets doen van 't geen gij mij aanraadt, antwoordde de Heilige. » — « Zweer op de fortuin van Cesar ! Laster uwen Christus, en men zal u loslaten ! » antwoordde den voorzitter. De Heilige Bisschop gaf het volgende antwoord : « Ach, mijnen God lasteren ! ik dien Hem reeds zes-en-tachtig jaren ! Hij heeft mij nooit het minste kwaad gedaan. Hij heeft mij zelfs altijd met weldaden overladen ! Hoe zou ik dan mijnen koning kunnen lasteren die mij verlost heeft ? luistert welk mijn godsdienst is, *ik ben christen !* » — Gij zult levend verbrand worden, indien gij niet gehoorzaamd ! hernam de rechter. « Het vuur waarmede gij mij bedreigd, sprak de Heilige, brand voor eenen tijd en doofd welhaast uit ; maar gij kent de eeuwige vlammen niet, die door de goddelijke rechtvaardigheid ontstoken zijn om de goddeloozen te peinigen. Waarom wacht gij ! doe al wat gij wilt ! » — « Hij is de dood schuldig..., dat hij levend verbrand worde.... dat hij sterve.... riep de woedende rechter uit. »

Polycarpus bedankte God voor deze marteldood, die hij ook met alle kloekmoedigheid onderstond.

Er vaarde...

Er vaarde een lief bootje op 't water,
Van 't stroomeken helder als glas.
En 't scheen of elk kabbelend golfje,
Van vloeiende goudtroppels was...
In 't bootje zat droomend te riemen,
Een jongeling edel en schoon,
Die droeg aan zijn zijde een vedel,
En op zijn lokken een kroon...

Hij vaarde tot onder een venster,
En legde zijn bootje daar aan,
Welhaast kwam voor 't opene raamken,
Een lieflijk maagdelijn staan...
Hij zong dan met bevende stemme,
Een liedje zoo zacht en zoo diep,
Dat trillende over de golfjes
Van 't blinkende waterken liep...

Hij wierp haar zijn krone van rozen
Het opene venster in,
En sprak door die geurende bloemen,
De tale van ziel en van min...
Zij drukte de kroon op haar herte
En lachte zoo zalig — tevreê...
Zij zong dan een roerende liedje :
« Ik vaar in uw bootjen eens mee. »

HEIM.

Stads- & Provincienieuws

Paardenmarkt te Tongeren, DONDERDAG 29 MAART.

Effractiën. — Te koop in den boekhandel COLLÉE, Groote Markt. Tongeren :

Tabel der prijzen der granen voor de vereffening der achterstallige renten en pachten in 1905 en hunnen afkoop in 1906.

Op de Markt van Tongeren van donderdag waren te koop gesteld, 336 koeien en kalveren, 163 vette varkens en 1031 magere varkens, schapen, 2, paarden 300.

De *Postrijder* van heden bestaat uit **drie bladen.**

Apotheek. — Zondagsrust.

Zondag zal de Apotheek van M. FRANCKEN alleen open blijven, van 12 uren 's middags tot 12 uren 's nachts, voor de dringende noodwendigheden.

De comptante betaling wordt vereischt.

Maatschappij Unie. — Zaal der Concordia. — Morgen zondag, om 8 ure, muziekaal en letterkundig avondfeest, met de medehulp van vreemde kunstenaars-liefhebbers.

Overhandigd door een naamlooze wiens zoon met een goed nummer tijdens de militieloting begunstigd geweest is :

Vijftig franken aan het Werk der Damen van de Barmhartigheid.

Vijftig franken aan het Werk der eerste Communie.

Twee honderd franken aan de Broeders Maristen om hen te helpen de kosten van het middagmaal der leerlingen te dekken.

Dank aan den edelmoedigen gever.

Wij bevelen dringend deze werken aan de milddadigheid der katholieken.

Van waar zullen de mijnwerkers der limburgsche koolmijnen komen ?

Een blad uit het Walenland, dat beweert en meent ernstig te zijn, schreef over weinige dagen dat de uitbating der Limburgsche kooipunten onmogelijk zal zijn bij gebrek aan werkvolk. De brave man, die deze voorzegging doet, weet zeker niet dat er tegenwoordig in de provincie Luik duizenden en duizenden Limburgers zijn, die hunne geboortestreek hebben moeten verlaten, omdat zij er geen winstgevend werk vonden en die niet beter verlangen dan naar Limburg terug te komen zoodra het hun mogelijk zal zijn, aldaar hooge daghuren te verdienen. Hij weet zeker ook niet dat jaarlijks talrijke werklieden uit Vlaanderen en uit Vlaamsch Brabant naar Henegouwen verhuizen om aldaar te gaan werken in de koolmijnen. Men mag zeker zijn, dat de werklieden voortaan, bij voorkeur naar de Limburgsche kolenbekken zullen komen.

Het zal dus niet noodig zijn vreemdelingen naar de Limburgsche Kempen te lokken, zooals meer dan eens gezegd geworden is. Over een paar jaren werd er verteld dat gansche dorpen uit Polen met hunne pastoors en schoolmeesters naar Limburg zouden verhuizen ; tot nu toe heeft nog niemand den naam van een dier « poolsch dorpen » weten aan te duiden, waaruit men mag besluiten dat de zoogezegde Polakken nooit ergens anders bestaan hebben dan in de rijke verbeelding van den eenen of den anderen uitvinder van nieuwsjes.

Dat onze Waalsche confrater zich geruststelle. Vlaamsch België zal werklieden genoeg opleveren voor de Limburgsche koolmijnen.

ST-ANNA GESTICHT TE LANAEKEN,
bedieud door de E. Kleine Zusters van St-Jozef.
HEELKUNDIG CLINIEK.

Breuken, waterbreuken, aderbreuken, aderspat. (Genezing gewaarborgd, volkomen en voor altijd, binnen 10 dagen).

Keel- neus- en oorziekten.

Vrouwenziekten, maagziekten, inwendige kwalen.

Drie ervaren chirurgijnen der groote hospitalen van Luik en Brussel.

Ongevoeligheid, zonder slaap, zonder gevaar, door nieuwe manier van behandelen.

Prachtige inrichting. Allerbeste zorgen. Genadige prijzen.

Spreekuren : Vrijdags van 2 tot 6 uren.

MAESEYCK. — Naar men zegt, zouden er in den loop van dit jaar, buitengewone groote manoeuvers plaats hebben in 't kamp — tot in de omstreken van Bree en Maeseyck. De tijd zal het leeren.

De Erfgenaam van NIEDECK

(10e vervolg).

— Ge keurt dus mijne plannen goed, liefste ?

Johanna zag hem min of meer bezorgd aan.

— Ik ben alleen bang, Willibald, dat ge u voor deze reis, zware offers getroost.

— Ik kan u het tegendeel verzekeren, zegde hij lachend, ik zelf heb geen grooter verlangen dan voor onbepaalden tijd op reis te gaan.

Hare oogen schitterden.

— O, hoe heerlijk om te reizen. Ik heb nog nooit gereisd en heb nog bijna niets van Gods lieve natuur gezien. Hoe kan ik u voor al dit geluk danken, mijn lieve, beste man ?

— Ik heb u te danken, Johanna, ik alleen. Gij hebt mij aan mijzelf weergegeven. Zijn uwe koffers ingepakt ?

— Alles is klaar. Maar hoe moet het met het vuurwerk geschieden ?

Zijn gelaat betrok.

— Johanna, gij zijt in alles één met mij, wees het ook in mijnen haat jegens die vijanden, die mij mijn geluk en vrijheid wilden ontrooven. Morgen vroeg vertrekken wij, zij zullen de vogels gevlogen vinden.

Johanna kende geene tegenspraak, hare wenschen voegden zich steeds naar wat hare vrienden wilden, en in haar man zag zij haar redder uit den nood, verlosser uit ellende en verlatenheid. Zonder tegenspraak al vond zij soms zijn plannen wat vreemd, schikte zij zich geheel naar zijnen wil.

Knarsetandend van woede keerden den volgenden avond de bewoners van Angerwies, met fakkels, panken en trompetten, voor het kasteel Niedeck gekomen waren, terug.

Nu wist men eerst wat men aan de Niedeckers had. Het kasteel verlaten, en dat juist vóór het feest !

Wat hun echter het meest van alles ergerde, was het bewustzijn dat het gedrag van graaf von Niedeck, geheel en al hun eigen schuld was.

Graaf Rudiger was kwaad toen hij hoorde dat Willibald voor onbepaalden tijd met zijne vrouw op reis ging. Hij verloor hen daardoor geheel uit het oog.

Hij besloot nu voorzichtiger met het nieuwe kapitaaltje om te springen. Hij wist zijne vrouw over te halen den rouw tot voorwendsel te bezigen voor eene tijdelijk, minder kostbare leefwijze.

— Slechts voor een korten tijd, voegde hij er overredend bij, krijgt Niedeck geen zoon, en blijft dit dus Wulff-Dietrichs toekomstig eigendom, dan halen wij later onze schade wel in !

Van een vriend van graaf Rudiger, die de Niedeckers in Zwitserland ontmoet had, vernam men dat Johanna werkelijk een kind verwachtte.

Rudiger en Melanie verteerden van zenuwachtigheid.

Daar kwam na eenigen tijd een brief van Willibald.

Rudiger werd vaalbleek ; met bevende hand scheurde hij den omslag open.

— Eene dochter ! klonk het zegevierend.

IX.

Den heer von Niedeck was een dochter geboren, in plaats van den zoo innig verlangden zoon. Dit bericht had een wonderlijk bedarende uitwerking op Melanie.

— O, riep zij uit, hoe van harte gun ik dien draak zijne teleurstelling !

— Ja, antwoordde haar echtvriend, en dat zal wel voor goed een eind aan hun torteldiuvengeluk maken.

— Misschien gaat ze er nu nog wel van sterven, troostte Melanie, dat zou eigenlijk de allerbeste oplossing van de erfenkwestie zijn. Schrijft hij niet hoe zij het maakt ?

— Dacht ge dat hij mij geschreven had, neen, het is eene gedrukte kennisgeving.

— Laat eens zien, riep de gravin. O ! zie eens, en nu las zij, « wat niet is kan worden. » Zij barste in luid gelach los.

Hij maakt er nog eene grap van ook ! Waarom stuurt dat gierig monster ons eigenlijk die kennisgeving ? had hij die kosten maar liever gespaard.

— Bah ! Hij kon toch niet toonen hoe kwaad hij was.

— Dat is waar, Stierf zij maar !

— Ja maar juist zulke als zij sterven niet. Zeg, Melanie ik heb een plan. Ik zie niet in waarom wij er zoo'n leger tafelschuimers op na zouden houden. Ik dacht, als wij de jongens eens naar eene kostschool stuurden en wegens uwe gezoudheid ons verblijf hier opbraken en naar Italië gingen ; bevalt het reizen ons, dan komen wij vooreerst niet terug. Is na tien jaar nog geen zoon op Niedeck geboren, dan is de erfenis aan ons en halen wij onze schade driedubbel in.

Gravin Melanie zag zelf in dat een leven zooals zij dat tot nu toe geleeld hadden bepaald onmogelijk werd en de enkele uren, voor het telegram van tante Aurelie's dood kwam, waren haar eene goede les geweest.

Zoo werd dus de vorstelijke huishouding op villa Casabella opgebroken en sloten zich deszelfs flikkerende vensters voor een langen winterslaap.

De beide jongens werden naar eene adellijke kostschool gestuurd ; de oudste ging vol iever en heel geerne, de jongste morrend en woedend, omdat het gemakkelijk leven in het ouderlijk huis, voorbij was.

Het brutale kereltje overstelpte zijne ouders met verwijten en zegde dat moeder's gezondheid zoo goed was als men maar wenschen kon en men hem met dergelijke gekkernijen niet stillen kon.

Eindelijk werd graaf Rudiger kwaad en nu gromde Hartwig slechts zwijgend verder.

Wulff-Dietrich had niets gevraagd ; alleen zijn buitengewoon bleek gelaat gaf zijne droefenis, over de op handen zijnde scheiding te kennen.

Reeds geruimen tijd was de anders zoo zorgelooze jongen opvallend zuinig, bescheiden en ieverig geweest.

Hij vermeed alle spelen, waarbij hij zijne dure kleeren bederven kon, weigerde linnengoed met kant te dragen en gaf niets van zijn zakgeld onnoodig uit. Op zijn verzoek werd zijn uitzet voor de kostschool zoo eenvoudig mogelijk gemaakt, hoewel de gravin eerst op haar overdreven manier de handen, luidkeels lachend, ineensloeg.

Hartwigs eischen waren des te buitensporiger, doch ook aan deze werd voldaan.

Nooit was het onderscheid tusschen die twee broeders zoo opmerkelijk geweest als thans. Wulff-Dietrich was als alle Niedeckers, eene ernstige natuur, terwijl Hartwig in alles op zijn vader geleek, die op den regel de eerste uitzondering was.

* * *

Vijftien lange jaren waren voorbijgegaan en hadden weinig overanderd gelaten. Tot dit weinige echter behoort het oude kasteel van Niedeck, waar ternauwernood een steen was verzet geworden.

De gratelijke familie was er slechts eenige maanden in den zomer of den herfst en als eenige boeren het rijtuig in het bosch tegenkwamen, werd hun verblijf niet opgemerkt.

In Angerwies vertoonde zich nooit iemand van het kasteel. De graaf en gravin schenen van de afzondering te houden.

Nog, juist als in de wittebroodsweken, zaten zij des avonds hand in hand voor het venster der koetsierswoning en zagen elkaar nog even verliefd in de oogen.

Johanna was door de jaren nog stiller geworden.

Willibald daarentegen veel opgeruimder en vroolijker. Hij was nog wel eens kwaad doch dat merkte de buitenwereld niet en werd door Johanna met engelengedald gedragen.

De ooievaar scheen na zijn eerste bezoek het adres van graaf von Niedeck totaal vergeten te hebben.

De erfgenaam, waarnaar sommigen met zooveel vrees uitzagen werd niet geboren, en hoe langer het duurde, des te overmoediger werden graaf Rudiger en zijne gemalin en zij geraakten langzamerhand in eene zalige overtuiging dat het erfgoed stellig aan Wulff-Dietrich zou vervallen.

Men hoorde nooit iets van Willibald's huisgezin ; niemand ontmoette hen ooit op reis en in geen enkel vreemdelingenboek was de naam te vinden, hoewel men met zekerheid zegde dat de familie te Venetië, Rome en Napels geweest was, en alle brieven daarheen poste restante moesten opgezonden worden.

Eens hoorde Rudiger dat zijn neef den winter in Cairo zou doorbrengen en uit nieuwsgierigheid was hij hen met Melanie nagereisd ; doch hoe men ook zocht, geen spoor van Willibald. Ook van Francisca, hunne dochter had hij nooit iets kunnen vernemen, tot een Niedeckesche boschwachter zich het omkoopen iets van haar te vertellen.

— Francisca, zoo vertelde de man, was een flink, gezond meisje, dat hare vrijheid op Niedeck alleen gebruikte om geheele dagen door de bosschen te rennen. De gravin was zeer bezorgd voor haar dochterke en had haar bijna geheel alleen opgevoed.

Nu was zij reeds vijftien jaar en nooit was voor graaf Rudiger den sluier, die dit beeld van Sais omhulde, teruggetrokken.

Na twaalf jaar reizen en trekken, had graaf Rudiger, zeker van het erfgoed voor zijn zoon Wulff-Dietrich, met zijne gemalin Casa bella weer in gebruik genomen. In plaats van twee kleine jongens, gingen nu echter twee volwassen zoons het huis in en uit.

Wulff-Dietrich was bezoldigd hof-jachtmeester en aan het hof zeer gezien en genoot de bijzondere genegenheid van Karl Friedrich, die hem bij feestelijkheden aan het keizerlijk hof reeds eens als afgevaardigde daarheen had gezonden.

Graaf Wulff-Dietrich was een der meest talentvolle, bekwame beambten en men zag zijne zonderlinge houding en teruggetrokkenheid over het hoofd, daar men hem moest hoogachten.

Was het niet prijzenswaard dat een rijke jongeling, een schatrijke erfgenaam, trachtte zich door eigen wilskracht een werkkring te verschaffen.

Hij was te trotsch om van gekregen geld te leven. Hij wilde wat hij bezat en was, aan zichzelf te danken hebben. Hij overdreef wat.

Hij weigerde iedere toelage van zijne ouders en leefde even zuinig als zijne onbemiddelde collega's en bleef zoover mogelijk van de residentie en hare dure leefwijs.

De hertog gaf echter slechts ongaarne aan zijn verzoek, om in de bosschen te mogen leven, toe, en bevorderde hem to-n, als bijzondere gunsteling, tot opperhoutvester van Ravenstein, een zijner jachtgoederen, dat zeer romantisch tusschen hooge bergen lag en waar de hertog zelf dikwijls zijn verblijf hield.

Daar leefde Wulff-Dietrich, thans zijn eigen meester, op zeer eenvoudigen voet.

Op Christelijke feestdagen, verjaardagen, of als zijn dienst aan het hof hem riep, begaf hij zich naar de residentie.

Hartwig was bij de dragonders ingeschreven, en zoo spaarzaam als de oudste, zoo verkwistend leefde de jongste broeder.

De toelage die hij van zijne ouders had, grenste aan het ongelooflijke, doch sedert Wulff-Dietrich de zijne geweigerd had, verslond hij ook deze.

Niettegenstaande zijne lichtzinnigheid was graaf Hartwig overal bemind. Hij was knap en bezat alle talenten om in gezelschap te schitteren. Hij maakte alle meisjes het hof vermaakte een heel gezelschap, wedde en dronk, vleide getrouwde dames, teekende voor overgroote sommen op lijsten van soep- en andere vereenigingen ; hij regelde alle partijen, casinoavondjes, tooneel-uitvoeringen en tennisclubs. Hierdoor was hij in elk salon de algemeen erkende pion.

* * *

Het Kerstfeest stond voor de deur en op den helderverlichten grintweg van Casabella rolde ratelend het rijtuig dat Wulff-Dietrich van de statie gehaald had.

De jonge graaf opende zelf het portel en sprong vlug uit, de bedienden die diep voor den geliefden meester bogen, vriendelijk groetend. Zijne moeder trad hem met veel, nietszeggende woorden tegemoet, de graaf omarmde hem met neerbuigende vriendelijkheid, terwijl Hartwig zich niet de moeite getroostte uit zijn schom-

OOGZIEKTEN. **Doctor Thibert,** SPECIALIST, Celestinenstraat 21, te Luik, (neffens Boulevard Sauvenière) ontvangt alle dagen van 8 tot 5 ure ; 's zondags van 9 tot 10 ure.